

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๘

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขคำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้โดยสำนักงานศาลยุติธรรม ส่งคำร้องซึ่งเป็นคำโต้แย้งของจำเลย (นายชนิด
จันทร์ยาสาคร) ในคดีหมายเลขคำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และ
มาตรา ๕๐

ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า กองทุนรวมเกมมาแคปปีตอล ซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภทกองทุนรวม
จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยจดทะเบียนเป็น
กองทุนรวมต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อ
และรับโอนสินทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
ตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินกิจการได้
และทรัพย์สินถูกนำออกขายเพื่อการชำระบัญชี เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายชนิด จันทร์ยาสาคร ผู้ร้อง เป็นจำเลย
ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้หรือฐานความผิดเรื่อง ตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ กู้ยืมซื้อหลักทรัพย์
บัญชีเดินสะพัด จำนวนทุนทรัพย์ ๖,๓๗๐,๕๕๔.๖๕ บาท โดยจำเลยได้ลงนามในแบบคำขอเป็นลูกค้า
ซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและนายหน้าเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ และคำขอเปิดบัญชี
ทรองจ่ายเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ โดยจำเลยตกลงแต่งตั้งและมอบอำนาจทั่วไปให้บริษัทเงินทุน
หลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) กระทำการเป็นตัวแทนและหรือเป็นนายหน้าเพื่อซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน
หลักทรัพย์แทนจำเลย หลังจากนั้น จำเลยมีคำสั่งให้บริษัทซื้อหลักทรัพย์หลายรายการ รวมเป็นหนี้
ค่าซื้อหลักทรัพย์และหนี้อื่นเกิดจากการขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ จำนวน ๖,๓๗๐,๕๕๔.๖๕ บาท
ต่อมาโจทก์ได้ทำสัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญาสินเชื่อ สัญญา
ตราสารหนี้ และสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน)

ที่มีต่อจำเลย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยตกลงโอนสิทธิและสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้แก่โจทก์ จำเลยไม่ชำระหนี้ให้บริษัท ๆ โจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ทวงถามให้จำเลยชำระหนี้แล้วแต่จำเลยเพิกเฉย โจทก์จึงต้องฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบชำระเงินจำนวนดังกล่าว

จำเลยให้การปฏิเสธ ทั้งยื่นคำร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ที่ระบุให้องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำทรัพย์สินออกขายเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ และการที่พระราชกำหนดฯ มิได้ระบุถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีและการออกกฎหมายที่ให้สิทธิแก่บุคคลและหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคในทางกฎหมาย เป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการให้เปรียบแก่บุคคลซึ่งอีกฝ่ายต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพรวมทั้งจำเลยที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ ขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยไปตามทางการเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญฯ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

พิจารณาแล้ว สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินฯ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๕๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ในมาตราต่าง ๆ รวมทั้งที่รับรองไว้โดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง โดยบัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้

รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง” บทบัญญัติดังกล่าวนี้มีได้มีข้อความใดที่เป็นการรับรองสิทธิ และเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดของกฎหมายใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ตามนัยแห่งคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๓

ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยจึงมีเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ หมวด ๓ ที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

ส่วนพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินงานใดไม่อาจแก้ไข หรือฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การมีอำนาจแต่งตั้ง คณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน มีอำนาจเข้าดำเนินการแทน บริษัทนั้นได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น

โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น” วรรคห้า บัญญัติว่า “การขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทนั้น ให้เปิดประมูลโดยเปิดเผย หรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้องค์การได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาที่ขายได้”

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐต้องให้ความคุ้มครองอำนาจอันชอบธรรมของประชาชนในการกระทำต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ก็เป็นบทบัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย เช่นเดียวกัน โดยให้บุคคลเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจะกระทำมิได้ สำหรับพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ตามปกติ และเป็นการคุ้มครองผู้ฝากเงินรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่กระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินการ เนื่องจากมีปัญหาขาดสภาพคล่อง และการเสื่อมลงของเงินกองทุนจากการมีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก โดยจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินหรือปรส. ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือโดยกำหนดให้บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการเสนอแผนเพื่อการฟื้นฟูต่อคณะกรรมการ ปรส. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อระงับกิจการ รวบรวมและขายทรัพย์สินจนเสร็จสิ้น เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วทันต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจเท่านั้น อันเป็นขั้นตอนหลังจากเมื่อบริษัทถูกสั่งระงับการดำเนินการและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูกิจการได้แล้ว บทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว จึงมิได้ละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพจากการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ ทั้งมีผลใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทุกบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการและไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้เป็นการใช้บังคับโดยเสมอกันและเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า จึงมิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐
มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และ
มาตรา ๓๐

นายศักดิ์ เตชชาชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ